

Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

Lausunto

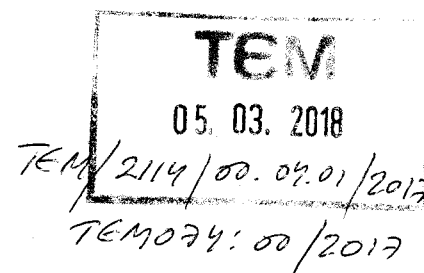
1.3.2018

SYKE-2018-J-48

Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viite: Dnro TEM/20114/00.04.01/2017

Lausunto siviilipalvelusvelvollisten poikkeusolojen aikaiset tehtävät

Suomen ympäristökeskus (SYKE) esittää lausuntonaan siviilipalvelusvelvollisten poikkeusolojen aikaisista tehtävistä SYKEssä seuraavaa.

Suomen ympäristökeskus on ympäristöministeriön alainen ympäristöalan tutkimus- ja kehittämissivusto, joka tukee kestävä kehityksen tavoitteiden ja keinojen arviointia ja valintaa sekä ympäristöpolitiikan toimeenpanoa. Suomen ympäristökeskus hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvia vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyviä tehtäviä (laki Suomen ympäristökeskuksesta 1069/2009).

SYKEN tehtäviksi on myös useissa muissa säädöksissä annettu sen asiantuntemukseen läheisesti liittyviä tehtäviä. Niitä ovat mm. jäte-, geenitekniikka-, luonnonsuojelu-, ympäristönsuojelu- ja merensuojelulainsäädännössä sekä tulvariskien hallinnasta annetussa laissa säädetyt tehtävät. Ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvästä SYKEN erityistehtävästä on säädetty öljyvahinkojen torjuntalaissa (1673/2009).

Suomen ympäristökeskuksen valmiussuunnittelun perustana ovat edellä mainittujen säädösten ohella valtioneuvoston 5.12.2012 päivätty periaatepäätös kokonaisturvallisuudesta ja valtioneuvoston 2.11.2017 päivätty periaatepäätös yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta. Erityistilanteisiin liittyviä tehtäviä SYKEssä ovat virka-apu ja muu asiantuntijapalvelu, johon pyydetään ja tarvitaan SYKEN osaamista esimerkiksi ympäristö- ja luonnonvara-asioissa. Öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnassa SYKellä on lainsäädäntöön perustuvia operatiivisia tehtäviä, jotka on ehdotettu siirrettäväksi Rajavartiolaitokseen vuoden 2019 alusta lukien.

SYKEN valmiussuunnitelmaan perustuen SYKE on varautunut toimimaan myös valmiuslain poikkeusoloissa ja tuottamaan tarvittavia erityisesti ympäristö- ja luonnononnettomuuksiin liittyviä asiantuntijapalveluita, mistä johtuen myös siviilipalvelusvelvollisten käyttämiselle voi olla tarvetta. SYKEN asiantuntemusta voidaan tarvita mm. erityisen vakavassa suuronnettomuudessa ja sen välittömässä jälkitilassa. SYKE on esittänyt joidenkin sykeläisten siviilipalvelushenkilöiden osalta, että heidät varataan kriittisiin töihin myös poikkeusoloissa.

Poikkeusolojen kriisinhallinnan tehtäviä ovat erityistilanteista riippuen mm. öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta, luonnononnettomuuksien torjunnan, luonnonympäristön vakavaan tuhoutumiseen liittyvät tutkimus-, laboratorio- ja asiantuntijapalvelut sekä vesitilanne- ja tulvapalvelut. Edellä mainittu tarve ko. tilanteessa siviilipalvelusvelvollisten käyttöön koskee kuitenkin korkeintaan vain muutamia sellaisia henkilöitä, joilla on riittävä asiantuntemus näihin tehtäviin. Tämän vuoksi ei ole katsottu tarpeelliseksi sisällyttää siviilipalveluslain 65 §:ssä säädettyä mahdollisuutta SYKEN valmiussuunnitelmaan.

SYKEssä työpalvelua vuosittain suorittaa 1-3 siviilipalvelusvelvollista. Siviilipalvelusvelvollisia otetaan pääasiassa avustaviin asiantuntijatehtäviin, joissa yleensä edellytetään luonnontieteellisten alojen opintoja. Näitä ovat esimerkiksi biologisten näytteiden otto ja analysointi laboratorioissa tai tiilastollisten aineistojen käsittely. Siviilipalvelusvelvollisia on otettu myös viestinnän ja kiinteistöhallinnon ammattitehtäviin. Siviilipalvelusvelvollisten tarve näissä tehtävissä vaihtelee käynnissä olevien tutkimus- ja kehittämissivustojen mukaan. Mitään tehtävää ei säännönmukaisesti hoideta siviilipalvelusvelvollisten avulla.

lipalvelusvelvollisten työpalveluna. Siviilipalvelusvelvollisten määrän lisääminen ei ole tarpeellista normaalioloissa.

Siviilipalvelusvelvollisten käyttötarve SYKEssä sekä normaalioloissa, normaaliolojen erityistilanteissa, että poikkeusoloissa perustuu heidän siviilikoulutukseensa, mahdollisiin tutkintoihinsa ja työkokemuksensa mm. erilaisissa ympäristökysymysten T&K –kehittämistehtävissä että asiantuntijapalveluissa. Näin ollen emme näe tältä osin lisätarvetta siviilipalvelusvelvollisille annettavalle koulutukselle eikä myöskään tarvetta erityissäännökselle.

Hallintojohtaja

Terhi Wainio-Biese

Valmiuspäällikkö

Markku Maunula

TIEDOKSI: SYKE kirjaamo